

Ian
McEwan

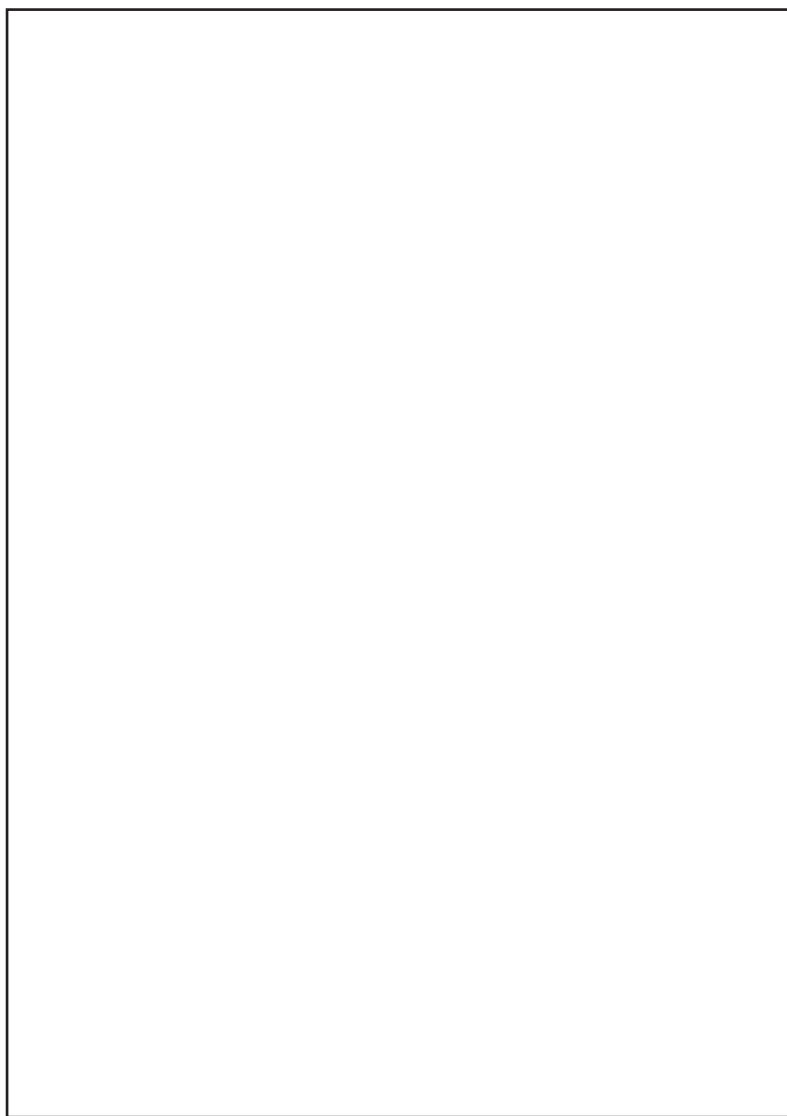

Na pláži

SVETOVÁ PRÓZA

Ian
McEwan

Na pláži

Z angličtiny preložila
KATARÍNA KAROVIČOVÁ

sloart

Copyright © Ian McEwan 2007

Ian McEwan has asserted his right under the Copyright, Designs and Patents Act 1988 to be identified as the author of this work.

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2007, 2022

Translation © Katarína Karovičová 2007, 2022

ISBN 978-80-556-5693-9

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Annalene

JEDEN

Boli mladí, vzdelaní a vo svoju svadobnú noc obaja ne-skúsení a žili v čase, keď hovoriť o sexuálnych problémoch bolo jednoducho nemysliteľné. Ale to nie je nikdy ľahké. Sedeli pri stole v maličkovej obývačke na prvom poschodí georgiánskeho hotela a cez otvorené dvere bolo vo vedľajšej izbe vidieť pomerne úzku posteľ s baldachýnom a so snehobiелou prikrývkou tak dokonale hladkou, akoby ju ani neustlala ľudská ruka. Edward sa nezmienil, že ešte nikdy nespál v hoteli; pre Florence, ktorú otec ako dieťa brával často na výlety, to nebolo nič nové. Navonok mali dobrú náladu. Ich svadba v kostole Panny Márie v Oxforde prebehla uspokojujúco: ob-rad bol dôstojný, oslava veselá, rozlúčka so spolužiakmi a s priateľmi búrlivá a radostná. Jej rodičia sa nespráva-li blahosklonne k jeho rodičom, ako sa Edward a Floren-ce obávali, a jeho matka neurobila nič nevhodné, ani ne-

zabudla, prečo tam vlastne prišli. Novomanželia nasadli do auta Florencinej matky a neskoro popoludní pricestovali do hotela na dorsetskom pobreží. Počasie vzhľadom na danú udalosť a na to, že bola polovica júla, nebolo dokonalé, ale vcelku prijateľné: nepršalo, nebolo však ani tak teplo, aby mohli večerať na terase, ako dúfali. Edward si to síce nemyslel, ale bol natoľko zdvorilý, že v takýto večer by mu ani nenapadlo Florence protirečiť.

A tak večerali vo svojom apartmáne pri pootvorených francúzskych oknách, ktoré viedli na balkón s výhľadom na Lamanšský prieliv a Chesilskú pláž posiatu drobnými kamienkami. Dvaja mládenci v smokingoch im naberali jedlo zo servírovacieho vozíka stojaceho vonku na chodbe, a keď kráčali po apartmáne, ktorý bol všeobecne známy ako novomanželský, navoskované dubové dosky v tichu smiešne vŕzgali. Mladý muž naplnený hrdosťou a túžbou chrániť svoju ženu ich uprene pozoroval, či nezazrie gesto alebo výraz, ktoré by sa dali pokladať za ironické. Nijaké posmešky by nezniesol. Ale mládenci z neďalekej dediny sa s ohnutými chrbtami a kamennými tvármi starali iba o svoju prácu, pohybovali sa neisto a keď kládli taniere na stôl s naškrobeným plátenným obrusom, triasli sa im ruky. Aj ich premáhala nervozita.

Toto obdobie nepatrilo v dejinách anglickej kuchyne k tým najlepším, ale v tom čase to neprekážalo nikomu okrem cudzincov. Podľa vtedajšieho zvyku podávali ako prvý chod kúsok melóna ozdobený glazovanou čerešňou. Vonku na chodbe čakali na strieborných táčňach na ohrievačoch vyhrievaných sviečkami plátky dávno

upečeného hovädzieho mäsa v hustnúcej šťave, rozvarená zelenina a modrasté zemiaky. Víno pochádzalo z Francúzska, hoci na vinete s jedinou strmhlav letiacou lastovičkou nebola uvedená konkrétna oblasť. Edwardovi by ani nenapadlo, aby objednal červené.

Kým zúfalo čakali, až čašníci konečne odídu, obrátili sa na stoličkách a obzerali si rozľahlý svieži trávnik a spleť rozkvitnutých kríkov a stromov na strmom svahu zvažujúc sa k cestičke, ktorá viedla na pláž. Videli začiatok rozbahneného, stupňovito klesajúceho chodníka obklopeného obrovskou burinou, ktorá pripomínala gigantickú rebarboru a kapustu – hrubé, skoro dva metre vysoké stvoly sa ohýbali pod váhou tmavých tučných žilkovaných listov. Záhradná vegetácia sa bujne rozrastala, zmyselná a tropická vo svojej hojnosti, a tento dojem ešte podčiarkovalo mäkké sivé svetlo a jemný opar prichádzajúci od mora. Doliehalo k nim temné dunenie pravidelného príboja a náhly sipot, keď voda ustupovala po kameňoch nazad. Po večeri si chceli obuť pevné topánky a ísť sa prejsť po dlhej kamenitej pláži medzi morom a lagúnou so slanou vodou, ktorá bola známa pod menom Plytčina. Keby im zostalo nedopité víno, vzali by si ho zo sebou a pili by ho priamo z fľašky ako džentlmeni na cestách.

Mali veľa plánov, závratných plánov, všíli sa pred nimi v hmlistej budúcnosti, ktorá bola rovnako spleťtá a nádherná ako letná flóra na dorsetskom pobreží. Plánovali si, kde a ako budú žiť, kto budú ich najlepší priatelia, ako bude Edward pracovať vo firme jej otca a Florence sa venovať hudobnej kariére, čo urobia s pe-

niazmi, ktoré dostali od jej otca a ako nebudú rovnakí ako ostatní, aspoň nie vnútri. Ešte vždy trvala doba – a jej koniec nastal s koncom toho slávneho desaťročia –, keď mladosť bola spoločenským bremenom, známkou bezvýznamnosti, trochu zahanbujúcim stavom, a manželstvo prvým krokom k náprave. Dvaja ľudia, ktorí si boli takmer úplne cudzí, sa zrazu ocitli zvláštne pospolu na ďalšom vrchole existencie, natešení, že ich nový stav im umožní odpútať sa od nekonečnej mladosti – Edward a Florence budú konečne slobodní! Medzi ich obľúbené témy patrilo detstvo, ani nie tak jeho radosti, ale hmla smiešnych mylných predstáv, z ktorej sa už vynorili, a rozličné omyly a staromódne metódy rodičov, ktoré im teraz už mohli odpustiť.

Z týchto nových výšin jasne videli, no nemohli jeden druhému opísať, isté protichodné pocity: obidvaja, každý po svojom, sa obávali chvíle krátko po večeri, keď sa ich zrelosť podrobí skúške, keď si spolu ľahnú na posteľ s baldachýnom a úplne sa jeden pred druhým odhalia. Edwarda vyše roka fascinovala predstava, že v ten konkrétny júlový deň najcitlivejšia časť jeho tela spočinie, hoci len nakrátko, v prirodzene vytvorenej dutine v tele tejto veselej, peknej a obdivuhodne inteligentnej ženy. Znepokojovalo ho, či sa mu to podarí bez strápnenia alebo sklamaní. Najväčšie obavy, prameniace z jednej nešťastnej skúsenosti, mal z prílišného vzrušenia, ktoré počul kohosi opísať slovami „urobiť sa priskoro“. Tento problém mu len zriedkavo schádzal z mysle, ale hoci mal veľký strach zo zlyhania, jeho dychtivá túžba – dosiahnuť extázu, odhodlať sa – bola oveľa väčšia.

Florence zhrýzali vážnejšie obavy a cestou z Oxfordu sa v istých chvíľach rozhodovala, že pozbiera odvalu a otvorene o nich prehovorí. Lenže to, čo ju trápilo, bolo nevysvetliteľné a sotva si to dokázala sformulovať sama pre seba. Edward trpel iba bežnou nervozitou z prvej noci, lenže ona prežívala fyzickú hrôzu, bezmocný odpor, rovnako hmatateľný ako morská nemoc. Väčšinu času, celé mesiace radostných svadobných príprav, sa jej darilo ignorovať tieň na svojom šťastí, ale vždy keď v myšlienkach zablúdila k dôvernému objatiu – tomuto termínu dávala prednosť –, žalúdok sa jej bolestivo stiahol a hlboko v hrdle ju naplo na vracanie. V modernej pokrokovej príručke, ktorá mala pomáhať mladým nevestám a vyznačovala sa veselým tónom, mnohými výkričníkmi a ilustráciami, narazila na isté vety alebo slová, z ktorých sa jej zdvíhal žalúdok: *sliznica* a *zlovestný a ligotavý žalud' pohlavného údu*. Ďalšie vety urážali jej inteligenciu, najmä tie, ktoré sa týkali vstupu: *Krátko predtým, ako do nej vstúpi...* alebo *teraz do nej konečne vstúpi... a našťastie, len čo do nej vstúpil...* Má sa v tú noc premeniť kvôli Edwardovi na nejakú bránu alebo obývačku, do ktorej môže vojsť? Takmer rovnako často používali slovo, ktoré v nej vyvolávalo predstavu bolesti, mäsa rozkrajovaného nožom: *vniknutie*.

V optimistických chvíľach sa usilovala presvedčiť samu seba, že trpí iba zvýšenou náchylnosťou na vracanie, ktorá ju určite prejde. Je pravda, že pri predstave Edwardových semenníkov visiacych pod jeho *prekrveným* penisom – ďalší odpudzujúci termín – sa jej skrivila horná pera odporom, a myšlienka, že sa jej niekto „tam

dolu“ dotýka, i keď je to muž, ktorého ľúbi, jej naháňala rovnakú hrôzu ako napríklad operácia oka. Jej nechť sa však nevzťahovala na deti. Mala ich rada, občas varovala malých synčekov sesternice a páčilo sa jej to. Nazdávala sa, že by bola rada s Edwardom ťarchavá a – pri najmenšom v abstraktnej rovine – jej pôrod nenaháňal strach. Len keby mohla, tak ako matka Ježišova, prísť do požehnaného stavu zázrakom!

Florence mala podozrenie, že je v nej nejaká závažná chyba, že odjakživa bola iná a teraz to konečne vyjde najavo. Nazdávala sa, že jej problém je väčší a hlbší ako priamočiary telesný odpor; celá jej bytosť sa búrila proti predstave telesného spojenia: naruší jej duševnú rovnováhu a pocit spokojnosti. Nechcela, aby do nej „vstúpil“ alebo „vnikol“. Sex s Edwardom nemôže byť vyvrcholením jej šťastia, ale je to cena, ktorú zaň musí zaplatiť.

Vedela, že mu o tom mala dávno povedať, hneď keď ju požiadal o ruku, dávno pred návštevou milého vikára s láskavým hlasom, pred slávnostnými večerami s rodičmi, skôr ako začali pozývať hostí, zostavovať zoznam svadobných darov, skôr ako prenajali svadobný stan a fotografa a začali s ďalšími nezvratnými prípravami. Ale čo mu mala povedať, aké slová by mohla použiť, keď svoj problém nevie sama pomenovať? Okrem toho Edwarda ľúbi, nie horúcou, vlhkou vášňou, o akej čítala, ale vrúcne, hlboko, niekedy ako dcéra a inokedy takmer matersky. Rada sa s ním mazná, páči sa jej, keď ju velikánskou rukou objíma okolo pliec a bozkáva ju, hoci neznáša jeho jazyk vo svojich ústach a to mu aj bez slov dala jasne najavo. Pokladala ho za jedinečnú osob-